

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра педіатрії № 2
Навчальний рік 2025/2026

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

«Обстеження та оцінка здоров'я дитини»
(назва освітнього компоненту)

Нормативний чи вибіркового освітній компонент вибірковий

Форма здобуття освіти денна
(очна; заочна; дистанційна)

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 223 «Медсестринство»
(шифр і назва спеціальності)

Спеціалізація (за наявності) _____

Освітньо-професійна програма (освітньо-наукова програма) «Сестринська справа»

Першого (бакалаврського/освітньо-наукового) рівня вищої освіти

Курс 4-й

Силабус освітнього компоненту затверджено
на засіданні кафедри педіатрії №2

Схвалено методичною комісією ХНМУ з
проблем
педіатричного профілю
(назва)

Протокол від
“ 27 ” серпня 2021 року № 13

Протокол від
“ 30 ” серпня 2021 року № 1

Завідувач кафедри

(підпис) Макєва Н.І.
(прізвище та ініціали)

Голова

(підпис) Гончарь М.О.
(прізвище та ініціали)

Розробники силябусу:

1. Макеева Н.І. – завідувач кафедри, професор, д.мед.н. (прізвище, ім'я та по-батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь)

2. Саратов В.М. – доцент, к.мед.н. (прізвище, ім'я та по-батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь)

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Інформація про викладача:

Макєєва Наталія Іванівна – завідувач кафедри педіатрії №2, доктор медичних наук, професор. Професійні інтереси, посилання на профайл - спеціалізація «Педіатрія», «Дитяча нефрологія», «Дитяча гематологія», «Дитяча пульмонологія».

Контактний тел.: +380662571720;

Корпоративна пошта ni.makieieva@knmu.edu.ua

Консультації - Очні консультації: за попередньою домовленістю або за графіком; он-лайн консультації: системи Moodle, Google Meet, Microsoft Teams за розкладом;

Локація заняття проводяться в умовах КНП «Міська клінічна дитяча лікарня №16» ХМР, дистанційно – у системах Google Meet, Microsoft Teams

Алексєєва Наталія Павлівна – кандидат медичних наук, доцент кафедри педіатрії №2, Професійні інтереси, посилання на профайл - спеціалізація «Педіатрія», «Дитяча пульмонологія».

Контактний тел.: +38 096 337 22 57;

Корпоративна пошта: np.aliexsieieva@knmu.edu.ua

Консультації - Очні консультації: за попередньою домовленістю або за графіком; он-лайн консультації: системи Moodle, Google Meet, Microsoft Teams за розкладом;

Локація заняття проводяться в умовах КНП «Міська клінічна дитяча лікарня №16» ХМР, дистанційно – у системах Google Meet, Microsoft Teams

Бірюкова Марина Костянтинівна – кандидат медичних наук, доцент кафедри педіатрії №2, Професійні інтереси, посилання на профайл - спеціалізація «Педіатрія», «Дитяча пульмонологія», «Дитяча алергологія».

Контактний тел.: +38 050 903 02 23;

Корпоративна пошта: mk.biriukova@knmu.edu.ua

Консультації - Очні консультації: за попередньою домовленістю або за графіком; он-лайн консультації: системи Moodle, Google Meet, Microsoft Teams за розкладом;

Локація заняття проводяться в умовах КНП «Міська клінічна дитяча лікарня №16» ХМР, дистанційно – у системах Google Meet, Microsoft Teams

Головачова Вікторія Олександрівна – кандидат медичних наук, доцент кафедри педіатрії №2, Професійні інтереси, посилання на профайл - спеціалізація «Педіатрія», «Ультразвукова діагностика».

Контактний тел.: +38 066 768 08 68;

Корпоративна пошта: vo.holovachova@knmu.edu.ua

Консультації - Очні консультації: за попередньою домовленістю або за графіком; он-лайн консультації: системи Moodle, Google Meet, Microsoft Teams за розкладом;

Локація заняття проводяться в умовах КНП «Міська клінічна дитяча лікарня №16» ХМР, дистанційно – у системах Google Meet, Microsoft Teams

Цимбал Валентин Миколайович - кандидат медичних наук, доцент кафедри педіатрії №2, Професійні інтереси, посилання на профайл спеціалізація «Педіатрія», «Дитяча пульмонологія», «Ультразвукова діагностика».

Контактний тел.: +38 095 383 18 51;

Корпоративна пошта: vm.tsymbal@knmu.edu.ua

Консультації - Очні консультації: за попередньою домовленістю або за графіком; он-лайн консультації: системи Moodle, Google Meet, Microsoft Teams за розкладом;

Локація заняття проводяться в умовах КНП «Міська клінічна дитяча лікарня №16» ХМР, дистанційно – у системах Google Meet, Microsoft Teams

Дяченко Марина Сергіївна - кандидат медичних наук, асистент кафедри педіатрії №2, Професійні інтереси, посилання на профайл спеціалізація «Педіатрія.

Контактний тел.: +38 063 305 82 50;

Корпоративна пошта: ms.diachenko@knmu.edu.ua

Консультації - Очні консультації: за попередньою домовленістю або за графіком; он-лайн консультації: системи Moodle, Google Meet, Microsoft Teams за розкладом;

Локація заняття проводяться в умовах КНП «Міська клінічна дитяча лікарня №16» ХМР, дистанційно – у системах Google Meet, Microsoft Teams

Контактний тел. та e-mail кафедри:. тел. (057) 725-18-99, kaf.6med.pediatrii2@knmu.edu.ua

ВСТУП

Силабус освітнього компоненту “Обстеження та оцінка здоров’я дитини” складений відповідно до освітньо-професійної програми «Сестринська справа» (далі – ОПП) та Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт) першого (бакалаврського) рівня галузі знань 22 «Охорона здоров’я», спеціальності 223 «Медсестринство».

Опис освітнього компоненту (анотація)

Силабус освітнього компоненту «Обстеження та оцінка здоров’я дитини» призначений для здобувачів освіти вищих медичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації спеціальності 223 «Медсестринство», кваліфікація «Бакалавр медсестринства», напрямку підготовки 22 «Охорона здоров’я». Вивчення дисципліни здійснюється впродовж 3-го семестру. Обсяги розділу дисципліни- 3,0 кредити. Кількість годин: всього - 90; аудиторних - 34 , в тому числі – практичних занять - 28, лекцій – 6; самостійна робота - 56.

Силабус освітнього компоненту «Обстеження та оцінка стану здоров’я дитини» для здобувачів освіти вищих медичних закладів освіти України III-IV рівнів акредитації складена для спеціальності «Медсестринство», напряму підготовки «Охорона здоров’я» відповідно до освітньо-кваліфікаційної характеристики (ОКХ) і освітньо-професійної програми (ОПП) підготовки фахівців згідно вимог Європейської кредитно-трансферної системи (ECTS) і затвердженого Наказом МОЗ України № 52 від 31.01.2005 р.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є: визначення та особливості оцінки стану здоров’я дитини в системі закладів охорони здоров’я.

Міждисциплінарні зв’язки: основи медичної біології та мікробіології, анатомія людини, фізіологія, патоморфологія та патофізіологія, біохімія, медсестринство в радіології.

Пререквізити. Вивчення дисципліни передбачає попереднє засвоєння навчальних дисциплін з основ медичної біології та мікробіології, анатомії людини, фізіології, патоморфології та патофізіології, біохімії.

Постреквізити. Основні положення освітнього компоненту мають застосовуватися при вивченні суміжних дисциплін. Є базою для підготовки до ліцензійного іспиту ЄДКІ, підготовки до навчання у закладах вищої освіти на програмах другого освітньо-наукового рівня вищої освіти.

Посилання на сторінку навчальної дисципліни в MOODLE
<http://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=8>

1. Мета та завдання освітнього компоненту

1.1. Метою викладання освітнього компоненту “Обстеження та оцінка здоров’я дитини” є: надати здобувачам вищої освіти фундаментальну і логічно-послідовну систему знань практичної спрямованості щодо визначення та оцінки стану здоров’я дитини, шляхом моніторингу та аналізу, дослідництва та критичного

клінічного мислення у процесі застосування знань теоретичної, практичної та доказової медицини з метою ефективної медсестринської діяльності з організації роботи медичного працівника в системі закладів охорони здоров’я.

1.2. Основними завданнями вивчення освітнього компоненту “Обстеження та оцінка стану здоров’я дитини ” є - поглиблене вивчення теоретичних та прикладних засад діагностики та моніторингу стану здоров’я дитини , що вивчались на попередніх курсах, достатніх для успішного виконання професійних обов’язків за обраною спеціальністю;

- удосконалення теоретичних знань ранньої діагностики захворювань з метою підвищення ефективності медичних послуг, а також використання методів, що ведуть до раціонального використання обмежених ресурсів;

- удосконалення та систематизація навиків із методології «доказового пошуку» застосування основних діагностичних методів відповідно до принципів доказової медицини, дослідження та

аналіз діагностичних критеріїв оцінки стану пацієнта, функцій органів і систем при патології внутрішніх органів (у т. ч. у пацієнтів похилого віку чи з обмеженими можливостями);
- поглиблене вивчення факторів ризику чи розвитку клінічних проявів імовірних ускладнень, та побічної дії лікарських засобів пов'язаних з процедурами діагностичних досліджень;
- удосконалення навичок пошуку, аналізу, систематизації і викладення достовірної інформації щодо особливостей раціонального вибору і застосування загальних та спеціальних, клінічних та параклінічних методів обстеження пацієнта залежно від віку, стану, характеру захворювання і супутніх патологій.

1.3 Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

1.3.1. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує опанування студентами **компетентностей**:

інтегральна:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері медсестринства або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

– *загальні:*

ЗК 03. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ЗК 04. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК 05. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності

ЗК 09. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків

ЗК 10. Здатність приймати обґрунтовані рішення

ЗК 11. Здатність працювати в команді

ЗК 12. Навички міжособистісної взаємодії

- Фахові компетентності:

ФК 01. Здатність застосовувати професійні та правові стандарти в повсякденній професійній практиці.

ФК 02. Здатність розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка/діагноз), обмежень можливості повноцінної життєдіяльності і визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях та станах.

ФК 03. Здатність задовольнити потреби пацієнта/клієнта протягом різних періодів усього життя (включаючи процес вмирання) шляхом планування, допомоги і виконання медсестринських втручань, оцінки та корекції індивідуальних планів догляду, створених у співпраці з пацієнтом/клієнтом, особами, що доглядають, членами сім'ї та іншими медичними і соціальними працівниками.

ФК 04. Застосовування професійних навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення пацієнтові/клієнтові гідного ставлення, приватності (інтимності), конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної поведінки.

ФК 05. Здатність ефективно застосовувати сукупність медсестринських навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення догляду на основі холістичного (цілісного) підходу, враховуючи задоволення потреб пацієнта у комфорті, харчуванні, особистій гігієні та здатності особи задовольняти свої щоденні потреби.

ФК 06. Здатність ефективно застосовувати сукупність професійних навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій при оцінці функціонального стану пацієнтів/клієнтів, підготовці їх до діагностичних досліджень та заборі біологічного матеріалу для лабораторних досліджень.

ФК 07. Збереження власного здоров'я фахівця при здійсненні догляду, виконанні маніпуляцій та процедур, при переміщенні і транспортуванні пацієнта/клієнта.

ФК 08. Профілактична діяльність медичної сестри, направлена на збереження і зміцнення здоров'я, попередження захворювань й інформування та навчання пацієнта та членів його родини.
ФК 11. Здатність проводити медичну та соціальну реабілітацію з метою відновлення здоров'я населення.

ФК 12. Здатність орієнтуватися у визначенні групової належності лікарських засобів, особливостях їх фармакокінетики та фармакодинаміки.

ФК 13. Здатність виявляти зв'язок клінічних проявів захворювань з результатами додаткових методів дослідження.

ФК 14. Здатність організовувати та надавати невідкладну допомогу при різних гострих станах.

1.3.2. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття студентами наступних програмних результатів навчання:

ПРН 1. Проводити медсестринське суб'єктивне та об'єктивне обстеження різних органів і систем пацієнта та оцінювати отримані дані .

В умовах закладів охорони здоров'я (ЗОЗ) та вдома, шляхом спілкування з пацієнтами різних вікових груп, їхніми родичами чи близькими з оточення хворою дитиною та її батьками, уміти збирати скарги, анамнез захворювання, анамнез життя, алергологічний анамнез, епідеміологічний анамнез, оцінювати анамнестичні дані та проводити об'єктивне обстеження.

ПРН 2. Проводити медсестринську діагностику: виявляти та оцінювати проблеми пацієнта.

В умовах ЗОЗ, удома, передбачуваних обставин, вміти виявляти дійсні проблеми пацієнта, оцінювати їхню першочерговість та встановлювати медсестринський діагноз.

ПРН 6. Забезпечувати здоровий мікроклімат в колективі. Використовуючи принципи медсестринської етики та деонтології, правила міжособового спілкування з метою створення сприятливого психологічного мікроклімату, вміти:

- спілкуватися з пацієнтом та членами його сім'ї або наближеного оточення, медичним персоналом;

- вирішувати етичні та деонтологічні проблеми в процесі роботи з пацієнтом та членами його родини; розглядати та аналізувати в колективі професійні помилки;

- проводити навчання для молодшого та технічного персоналу.

ПРН 7. Брати участь у забезпеченні спостереження за здоровим і перехворілим населенням, реабілітації та диспансерного нагляду.

В умовах ЗОЗ, удома та в громаді, користуючись чинними наказами МОЗ України, з метою формування, збереження та поліпшення стану здоров'я дорослого та дитячого населення, вміти:

- вести облік диспансерних груп населення;

- робити розрахунок та аналіз статистичних показників ефективності диспансеризації;

- проводити роз'яснювальну роботу серед пацієнтів різних диспансерних груп;

- вести облік груп здоров'я;

- розраховувати та оцінювати окремі показники та показники комплексної дії мікроклімату на організм людини;

- визначати етапи медико-соціальної реабілітації пацієнта, завдання для кожного етапу;

- складати комплекс реабілітаційних заходів залежно від і профілю, перебігу, періоду захворювання чи травми;

- проводити перепис дитячого населення.

1.3.3. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття студентами наступних соціальний навичок (Soft skills):

- комунікативність (реалізується через: метод роботи групах та мозковий штурм під час аналізу

- клінічних кейсів, метод презентації результатів самостійної роботи та їх захисту в групі),

- робота в команді (реалізується через: метод роботи групах та мозковий штурм під час аналізу клінічних кейсів),

- конфлікт-менеджмент (реалізується через: ділові ігри),
- тайм-менеджмент (реалізується через: метод самоорганізації під час аудиторної роботи в групах та самостійної роботи),
- лідерські навички (реалізується через: метод презентації результатів самостійної роботи та їх захисту в групі).

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика освітнього компонента	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 3,0	Напрямок підготовки 22 «Охорона здоров'я» (шифр і назва)	Вибіркова	
Загальна кількість годин - 90	Спеціальність: 223 «Медсестринство» (шифр і назва)	Курс:	
		4-й	
		Семестр	
Годин для заочної форми навчання: аудиторних – 34 самостійної роботи студента - 56	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Лекції	
		6 год.	.
		Практичні, семінарські	
		28 год.	
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		56 год.	
Індивідуальні завдання: -			
Вид контролю: залік			

2.1 Опис освітнього компонента

2.2.1 Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Види лекцій
1	Стан здоров'я з точки зору теорії адаптації, медсестринської етики та деонтології. Участь медсестри бакалавра в обстеженні та оцінці стану здоров'я дитини.	2	мультимедійна та лекція-бесіда,
2	Основи функціональної діагностики пацієнта. Електрокардіографія як метод дослідження електричної активності серця. Методи дослідження механічної активності серця та судинної системи. Функціональні проби при дослідженні серцево-судинної та респіраторної систем. Діагностичне значення основних променевих, ендоскопічних та зондових методів дослідження.	2	презентація
3.	Участь медичної сестри-бакалавра в обстеженні та	2	

	оцінюванні стану дихальної, серцево-судинної, травної системи, нирок та сечовидільної та ендокринної систем. Участь медичної сестри-бакалавра в обстеженні та оцінюванні стану крові та кровотворних органів дитини.		
	Всього годин	6	

2.2.2 Семінарські заняття не передбачені програмою

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1				
	Всього годин			

2.2.3 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Медсестринський процес при обстеженні пацієнта. ЕКГ-діагностика в практиці медсестри-бакалавра. Діагностика механічної активності серця та судинної системи.	4	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеоролики, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод, метод «Мозковий штурм», вебінар, спаринг-партнерство (навчання в парах),	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; перевірка практичних навичок
2	Діагностичне значення основних променевиких, ендоскопічних та зондових методів дослідження	4	віртуальна консультація, віртуальний тьюторіал, використання	
3	Участь медичної сестри-бакалавра в обстеженні та оцінюванні стану дихальної системи	4		
4	Участь медичної сестри-бакалавра в обстеженні та оцінюванні стану серцево-судинної системи	4		
5	Участь медичної сестри-бакалавра в обстеженні та оцінюванні стану травної та ендокринної системи	4		
6	Участь медичної сестри-бакалавра в	4		

	обстеженні та оцінюванні стану нирок та сечовидільної системи		манекенів високого рівня, та інші.	
7	Участь медичної сестри-бакалавра в обстеженні та оцінюванні стану крові та кровотворних органів	4		
	Всього годин	28		

2.2.4. Лабораторні заняття не передбачені програмою

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Підготовка до лекцій та практичних занять	34	ілюстрація, демонстрація, презентація, відеоролики, відеофільми, віртуальна консультація, віртуальний тьюторіал	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; перевірка практичних навичок, реферати; самоконтроль
2	Діагностика та моніторинг функціонального стану нервової системи та опорно-рухового апарату	8		
3	Участь медичної сестри бакалавра в обстеженні та оцінюванні стану опорно-рухового апарату та уражень сполучної тканини	6		
4	Участь медичної сестри-бакалавра в обстеженні та оцінюванні стану нервової системи	4		
5	Вимоги безпеки при експлуатації медичної діагностичної техніки	4		
	Всього годин	56		

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ»

Організація поточного контролю. Викладачі слідкують за тим, щоб кожен здобувач освіти отримав необхідну компетенцію в областях, що входять до тем практичних занять.

Засвоєння теми (поточний контроль) контролюється на практичному занятті відповідно до конкретних цілей. Застосовуються такі засоби оцінки рівня підготовки здобувачів освіти: тести, розв'язання ситуаційних задач, трактування та оцінка результатів лабораторних досліджень, методика призначення терапії, контроль засвоєння практичних навичок. Оцінювання поточної навчальної діяльності (ПНД) на кожному практичному занятті здійснюється за традиційною 4-бальною шкалою: «відмінно», «добре», «задовільно» та «незадовільно».

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (для дисциплін, що завершуються заліком)

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.22-4,23	169	3.45-3,46	138
4.97-4,99	199	4.19-4,21	168	3.42-3,44	137
4.95-4,96	198	4.17-4,18	167	3.4-3,41	136
4.92-4,94	197	4.14-4,16	166	3.37-3,39	135
4.9-4,91	196	4.12-4,13	165	3.35-3,36	134
4.87-4,89	195	4.09-4,11	164	3.32-3,34	133
4.85-4,86	194	4.07-4,08	163	3.3-3,31	132
4.82-4,84	193	4.04-4,06	162	3.27-3,29	131
4.8-4,81	192	4.02-4,03	161	3.25-3,26	130
4.77-4,79	191	3.99-4,01	160	3.22-3,24	129
4.75-4,76	190	3.97-3,98	159	3.2-3,21	128
4.72-4,74	189	3.94-3,96	158	3.17-3,19	127
4.7-4,71	188	3.92-3,93	157	3.15-3,16	126
4.67-4,69	187	3.89-3,91	156	3.12-3,14	125
4.65-4,66	186	3.87-3,88	155	3.1-3,11	124
4.62-4,64	185	3.84-3,86	154	3.07-3,09	123
4.6-4,61	184	3.82-3,83	153	3.05-3,06	122
4.57-4,59	183	3.79-3,81	152	3.02-3,04	121
4.54-4,56	182	3.77-3,78	151	3-3,01	120
4.52-4,53	181	3.74-3,76	150	Менше 3	Недостатньо
4.5-4,51	180	3.72-3,73	149		
4.47-4,49	179	3.7-3,71	148		
4.45-4,46	178	3.67-3,69	147		
4.42-4,44	177	3.65-3,66	146		
4.4-4,41	176	3.62-3,64	145		
4.37-4,39	175	3.6-3,61	144		
4.35-4,36	174	3.57-3,59	143		
4.32-4,34	173	3.55-3,56	142		
4.3-4,31	172	3.52-3,54	141		
4,27-4,29	171	3.5-3,51	140		
4.24-4,26	170	3.47-3,49	139		

3.2. Питання до заліку

1. Дайте визначення поняттям «здоров'я», «перед хвороба», «хвороба», «норма».
2. Охарактеризуйте типи адаптаційних реакцій.
3. Поясніть поняття «гомеостазу». Участь залоз внутрішньої секреції в підтримці гомеостазу.
4. Поясніть поняття «деонтологія». Особливості роботи медсестри з дітьми. Психоемоційна реабілітація пацієнта.
5. Вкажіть основні зміни у функціонуванні серцево-судинної системи в залежності від віку дитини.. Нормальні показники артеріального тиску для дітей різних вікових груп.
6. Дайте характеристику методиці розпитування і збирання анамнезу у пацієнтів. Назвіть спадкові захворювання.
7. Вкажіть методи визначення функціонального стану дихальної системи.
8. Охарактеризуйте основні методики функціональної діагностики роботи серця.
9. Обґрунтуйте значення огляду пацієнтів. Види огляду. Методика проведення огляду.
10. Дайте характеристику перкусії: значення, види перкусії, звуки, що виникають під час перкусії.
11. Обґрунтуйте значення аускультатії: види, загальні правила аускультатії.
12. Дайте визначення поняття «алергія»: основні прояви алергії. Медикаментозна алергія: визначення, основні лікарські засоби, що викликають медикаментозну алергію.
13. Вкажіть основні скарги пацієнтів при захворюваннях дихальної системи. Особливості збирання анамнезу у пацієнтів з патологією дихальної системи.
14. Вкажіть мету та показання рентгенологічного методу дослідження органів черевної порожнини: підготовка хворої дитини до дослідження органів черевної порожнини та малого тазу.
15. Вкажіть мету та показання до застосування бронхографії для діагностики захворювань органів дихання.
16. Поясніть діагностичне значення ортостатичної та кліноstaticчної проби та поясніть методику їх проведення.
17. Поясніть діагностичну цінність методу тредміл-тесту для оцінки фізичної працездатності.
18. Поясніть діагностичну цінність визначення типів реакцій серцево-судинної системи за даними проб з фізичним навантаженням.
19. Вкажіть діагностичне значення, показання та протипоказання до шлункового зондування.
20. Вкажіть діагностичне значення, показання та протипоказання до дуоденального зондування.
21. Вкажіть мету та показання ультразвуковому методу дослідження органів черевної порожнини: підготовка пацієнта до УЗД органів черевної порожнини.
22. Вкажіть основні скарги пацієнта при захворюваннях кровотворної системи. Зміни шкіри і слизових оболонок у пацієнтів з захворюваннями системи крові.
23. Вкажіть основні скарги пацієнта при захворюваннях ендокринної системи. Особливості огляду пацієнта з ендокринною патологією.
24. Вкажіть основні типи змін свідомості пацієнта: ясний, ступор, сопор, кома. Ступені порушення за шкалою Глазго. Дайте характеристику. Види ком.
25. Обґрунтуйте значення лабораторних методів дослідження: класифікація, показання. Охарактеризуйте показники, що визначаються у загально-клінічному аналізі периферичної крові.
26. Вкажіть основні методи дослідження механічної активності серця.
27. Охарактеризуйте тони серця та їх компоненти в нормі та патології, функціональні й органічні шуми серця.
28. Дайте визначення поняттю «аускультатія серця». Вкажіть загальні та спеціальні вимоги до проведення аускультатії.
29. Вкажіть мету електрокардіографічного методу діагностики: підготовка пацієнта, розташування електродів. Характеристика зубців нормальної ЕКГ.
30. Вкажіть діагностичне значення, показання та протипоказання до Ехо-кардіографії.
31. Охарактеризуйте метод сфільмографії, показання та протипоказання до дослідження.
32. Дайте характеристику реографічному методу дослідження судин внутрішніх органів і головного мозку.

33. Дайте характеристику методу антропометрії.
34. Дайте характеристику методу термометрії. Підготовка пацієнта та правила термометрії. Види температурних кривих.
35. Вкажіть основні скарги дитини при захворюваннях органів травлення. Огляд порожнини рота і ділянки живота.
36. Охарактеризуйте спірометричний і спірографічний методи дослідження дихальної системи: мета, показання, підготовка пацієнта.
37. Обґрунтуйте мету, показання та протипоказання до ендоскопічних методів дослідження. Види. Підготовка пацієнта.
38. Вкажіть основні скарги пацієнта при патології центральної нервової системи.
39. Дайте характеристику порушенням станів свідомості пацієнта, їх типи за кількісними та якісними ознаками.
40. Вкажіть основні скарги пацієнта із захворюваннями нирок і сечових шляхів. Показники загально клінічного аналізу.
41. Охарактеризуйте метод радіоізотопної діагностики: мета, показання, переваги.
42. Вкажіть основні скарги при захворюваннях серцево-судинної системи. Особливості збирання анамнезу.
43. Охарактеризуйте набряковий синдром: визначення, клінічні ознаки, диференційна діагностика набряків, методи дослідження.
44. Поясніть поняття гостра дихальна недостатність: визначення, клінічні ознаки, методи діагностики.
45. Охарактеризуйте синдром ураження міокарда: визначення, етіологія, клінічні ознаки, методи діагностики, зміни на ЕКГ.
46. Охарактеризуйте синдром порушеного всмоктування: визначення, етіологія, клінічні ознаки, методи діагностики.
47. Охарактеризуйте синдром ущільнення легеневої тканини: визначення, етіологія, клінічні ознаки, методи діагностики, диференційна діагностика.
48. Охарактеризуйте синдром гострої недостатності кровообігу: визначення, класифікація, клінічні ознаки, методи діагностики.
49. Охарактеризуйте синдром подразнення кишечника : визначення, етіологія, клінічні ознаки, методи діагностики.
50. Охарактеризуйте синдром зовнішньої секреторної недостатності підшлункової залози: визначення, етіологія, клінічні ознаки, методи діагностики.
51. Охарактеризуйте синдром непрохідності кишків: визначення, етіологія, класифікація, клінічні ознаки, методи діагностики.
52. Охарактеризуйте гіпертензивний синдром: визначення, етіологія, клінічні ознаки, ускладнення, методи діагностики.
52. Вкажіть основні причини розвитку залізодефіцитної анемії: загальні клінічні прояви, діагностика, основні лабораторні ознаки.
53. Вкажіть основні причини розвитку гемолітичної анемії: загальні клінічні прояви, діагностика, основні лабораторні ознаки.
54. Охарактеризуйте синдром лімфоїдної проліферації: причини виникнення, клінічні ознаки лімфаденопатії, діагностика.
55. Дайте визначення синдрому жовтяниці: види, причини виникнення, діагностика, диференційна діагностика жовтяниць.
56. Охарактеризуйте синдром дегідратації: причини розвитку, ступені зневоднення, діагностика.
57. Вкажіть основні причини розвитку гострої лівошлуночкової серцевої недостатності: клінічні ознаки, діагностика.
58. Вкажіть основні причини розвитку гострої правошлуночкової серцевої недостатності: клінічні ознаки, діагностика.
59. Охарактеризуйте синдром бронхіальної обструкції: причини виникнення, пальпаторні, перкуторні, аускультативні ознаки, додаткові методи дослідження.

60. Охарактеризуйте набряковий синдром: ознаки, клінічні форми набряків, причини виникнення, особливості обстеження пацієнтів з набряковим синдромом.
61. Охарактеризуйте больовий синдром у разі ураження шлунка: причини виникнення, диференційна діагностика болю в надчеревній ділянці.
62. Охарактеризуйте синдром порушення серцевого ритму: етіологія, класифікація, загальні клінічні прояви діагностика, зміни на ЕКГ.
63. Охарактеризуйте синдром хронічної недостатності кровообігу: етіологія, класифікація, клінічні прояви, діагностика.
64. Охарактеризуйте патологічний стан печінкової недостатності: етіологія, класифікація, клінічний перебіг, діагностика.
65. Охарактеризуйте синдром біліарної дискинезії: визначення, класифікація, клінічний перебіг, діагностика.
66. Охарактеризуйте менінгеальний синдром: визначення, клінічні ознаки, діагностика.
67. Охарактеризуйте синдром гіпертиреозу: визначення, клінічні прояви, методи діагностики.
68. Дайте характеристику синдрому гіпотиреозу: визначення, клінічні прояви, методи діагностики.
69. Дайте характеристику кількісної оцінки суглобового синдрому.
70. Обґрунтуйте діагностичне значення експрес-оцінки рівня фізичного здоров'я пацієнтів.

3.3. Контрольні питання та завдання до самостійної роботи

Виступ з доповіддю на науковій конференції (поза межами кафедри), публікація тез, статей, участь в олімпіадах – додається до 10 балів як заохочувальні.

3.5. Правила оскарження оцінки

При виникненні питання щодо об'єктивності оцінки здобувач освіти має право оскаржити її шляхом звернення до завідуючого кафедри в день отримання оцінки. Комісія в складі завідуючого кафедри, завуча кафедри (доцента) в присутності викладача групи шляхом співбесіди оцінює рівень знань здобувача освіти та надає висновок щодо об'єктивності оцінки.

4. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Для успішного засвоєння відповідного курсу необхідно виконання певних умов: здобувач освіти повинен мати достатню теоретичну підготовку до практичних занять згідно тематики; регулярно відвідувати практичні заняття; не спізнюватися і не пропускати заняття; виконувати всі необхідні завдання та приймати активну участь на кожному занятті; вміти працювати з партнером або в складі групи; при виникненні питань з тематики курсу має можливість обговорювати них з куратором курсу, колегами.

Виконання завдань для оцінювання рівня знань здобувача освіти повинно бути самостійним - не допускаються списування, використання різного роду програмних засобів, підказок, користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими електронними гаджетами під час заняття з метою, не пов'язаною з навчальним процесом. Не допускаються запізнення здобувачів освіти на практичні заняття.

Проведення курації пацієнтів можливо за умови наявності у здобувачів освіти відповідної форми одягу, санітарної книжки з відміткою про вакцинацію проти дифтерії, результатів обстеження на напруження імунітету за кором (або відмітка про вакцинацію), дотримання санітарно-епідемічного режиму (в період епідемій та пандемій інфекційних захворювань – COVID-19, тощо).

Здобувачі освіти з особливими потребами можуть зустрічатися з викладачем або попередити його до початку занять, на прохання здобувача освіти це може зробити староста групи. При виникненні будь-яких питань здобувач освіти має можливість розв'язати їх з куратором курсу, викладачем, використовуючи контактні дані надані вище.

Заохочується участь здобувачів освіти у проведенні наукових досліджень та конференціях за даною тематикою.

Усі здобувачі освіти ХНМУ захищені Положенням про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у Харківському національному медичному університеті, розроблено з метою визначення дієвого механізму врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних із дискримінацією та сексуальними домаганнями. Дане Положення розроблено на підставі таких нормативно-правових актів України: Конституція України; Закону України «Про освіту»; Закону України «Про вищу освіту»; Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні»; Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків»; Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод; Конвенція про боротьбу з дискримінацією в галузі освіти; Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок; Загальна рекомендація № 25 до параграфу 1 статті 4 Конвенції про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок; Зауваження загального порядку № 16 (2005) «Рівне для чоловіків та жінок право користування економічними, соціальними і культурними правами» (стаття 3 Міжнародного пакту економічних, соціальних і культурних прав; Комітет з економічних, соціальних та культурних прав ООН); Рекомендації щодо виховання в дусі міжнародного взаєморозуміння, співробітництва і миру та виховання в дусі поваги до прав людини і основних свобод (ЮНЕСКО); Концепція Державної соціальної програми забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2021 року. Харківський національний медичний університет забезпечує навчання та роботу, що є вільними від дискримінації, сексуальних домагань, залякувань чи експлуатації. Університет визнає важливість конфіденційності. Всі особи, відповідальні за здійснення цієї політики (співробітники/-ці деканатів, факультетів, інститутів та Центру гендерної освіти, члени студентського самоврядування та етичного комітету, проректор з науково-педагогічної роботи), дотримуються конфіденційності щодо осіб, які повідомляють або яких звинувачують у дискримінації або сексуальних домаганнях (за виключенням ситуацій, коли законодавство вимагає розголошення інформації та/або коли розкриття обставин Університетом необхідне для захисту безпеки інших).

ХНМУ створює простір рівних можливостей, вільний від дискримінації будь-якого національного, расового чи етнічного походження, статі, віку, інвалідності, релігії, сексуальної орієнтації, гендерної приналежності, або сімейного стану. Всі права, привілеї, програми та види діяльності, що надаються здобувачам освіти або співробітникам/-цям університету, розповсюджуються на всіх без винятку за умови належної кваліфікації. Антидискримінаційна політика та політика протидії сексуальним домаганням ХНМУ підтверджується Кодексом корпоративної етики та Статутом ХНМУ.

Поведінка в аудиторії

Студентству важливо дотримуватися правил належної поведінки в університеті. Ці правила є загальними для всіх, вони стосуються також і всього професорсько-викладацького складу та співробітників/-ць, і принципово не відрізняються від загальноприйнятих норм.

Під час занять

- дозволяється:
 - залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача;
 - пити безалкогольні напої;
 - фотографувати слайди презентацій;
 -
- заборонено:
 - (за виключенням осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – в цьому випадку необхідне медичне підтвердження);
 - , вживати алкогольні і навіть слабоалкогольні напої або наркотичні засоби;
 - о висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та професорсько-викладацького складу;
 - и в азартні ігри;

- и шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і території);
- асувати, кричати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і навіть у коридорах під час занять.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Кафедра Педіатрії №2 підтримує нульову толерантність до плагіату. Від здобувачів освіти очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважається плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Основи медсестринства: підручник (ВНЗ I—III р. а.) / В.М. Лісовий, Л.П. Ольховська, В.А. Капустник. — 3-є вид., переробл. і допов. - К.: ВСВ «Медицина», 2018, 912 с.
2. Сестринська справа : підручник (ВНЗ I—III р. а.) / Н.М. Касевич, І.О. Петряшев, В.В. Сліпченко та ін. - Медицина 2017 р. 816 с.
3. Основи педіатрії за Нельсоном: переклад 8-го англ. видання : у 2 томах. Том 1 / Карен Дж. Маркданте, Роберт М. Клігман. – К.: ВСВ «Медицина», 2019. – XIV, 378 с.
4. Педіатрія: національний підручник: у 2 т. Том 1. За редакцією професора В.В. Бережного, К., 2013. – 1040 с. –
5. Педіатрія: національний підручник: у 2 т. Том 2. За редакцією професора В.В. Бережного, К., 2013. – 1024 с. –
6. Підручник Педіатрія для студ. Вищих мед. Навч. Закладів IV рівня акредитації за ред. проф. О.В. Тяжкої. – Видання 4-те, допрацьоване і доповнене. – Вінниця: Нова Книга, 2016. – 1132.
7. Nelson textbook 20th Edition by Robert M. Kliegman, MD, Richard E. Behrman, MD, Hal B. Jenson, MD and Bonita F. Stanton, MD. (2018) Видавництво: SAUNDERS. - 2016
8. The Harriet Lane Handbook, 21st edition. International edition, 2018. – 1255 p.

Допоміжна

1. Клінічне обстеження дитини : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / О. В. Катілов [та ін.]. - 2-ге вид. - Вінниця : Нова кн., 2019. - 518 с. : табл., іл.
2. Педіатрія, дитячі інфекції в питаннях і відповідях. : навчальний посібник. - Тернопіль : ТДМУ: Укрмедкнига, 2019. - 307 с.
3. Медицина невідкладних станів. Екстрена (швидка) медична допомога : національний підручник для лікарів-слухачів післядипломної освіти, лікарів інтернів і студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації / І. С. Зозуля [та ін.]; за ред. І.С. Зозулі. - 3-є вид., переробл. і допов. - Київ : Медицина, 2017. - 958 с. : іл, табл.
4. Невідкладні стани в педіатричній практиці : навчальний посібник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації, лікарів-інтернів / Ю.В. Марушко та ін. - Київ : Медицина, 2016. - 399 с. : табл., іл.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. <http://www.osvita.org.ua> – Освітній портал – все про освіту в Україні.
2. <http://nbuv.gov.ua> – сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського.
3. <http://korolenko.kharkov.com> – сайт Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка.
4. <https://reference.medscape.com/>
5. <https://www.cochranelibrary.com/about/about-cochrane-library>
6. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/>
7. <https://www.uptodate.com/home>